

POKYN OBECNÉ POVAHY

nejvyšší státní zástupkyně

ze dne 27. listopadu 2006,

o stížnosti pro porušení zákona

Změna: 11/2008

Změna: 13/2012

Změna: 1/2014

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, stanovím:

Čl.1

Obecné ustanovení

(1) V přezkumném řízení státní zastupitelství prošetřuje¹, zda pravomocným rozhodnutím státního zástupce nebo soudu byl porušen zákon

a) v neprospěch obviněného, a převažuje zájem na plné zákonosti přezkoumávaného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, nad zájmem na nezměnitelnosti takového rozhodnutí,

b) nikoli výlučně v neprospěch obviněného, a podání stížnosti pro porušení zákona (dále jen "stížnost") může mít význam pro sjednocení praxe nebo pro výklad zákona.

(2) Přezkumné řízení provádí příslušné státní zastupitelství na základě podnětu nebo z vlastní iniciativy státního zastupitelství.²

Čl.2

Příslušnost

(1) Příslušnost státního zastupitelství provést přezkumné řízení se řídí trestním řádem.³ Pro určení příslušnosti státního zastupitelství při přezkoumávání více věcí, které spolu souvisejí, se použijí ustanovení trestního řádu o společném řízení přiměřeně. Ustanovení o příslušnosti se použijí přiměřeně při přezkumném řízení

v trestních věcech, v nichž byla činná bývalá prokuratura.

(2) Státním zastupitelstvím činným ve věci v posledním stupni je to, které se účastnilo na procesních úkonech podle trestního řádu. Za tuto činnost se nepovažuje zejména

a) výkon dohledu,⁴ nebyl-li dán nižšímu státnímu zastupitelství závazný pokyn,

b) vyžadování informací o trestních věcech,⁵

c) vzetí na vědomí rozhodnutí soudu učiněného v neveřejném zasedání,

d) postup státního zastupitelství, které bylo činné v řízení o dovolání, nestanoví-li zvláštní předpis⁶ nebo tento pokyn obecné povahy jinak.

(3) V případě, že podnět směřuje proti pravomocnému rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy řízení, kde je dána příslušnost nižšího státního zastupitelství, a současně i proti pravomocnému rozhodnutí vydanému v původním řízení, kde je dána příslušnost vyššího státního zastupitelství, je příslušné vyšší státní zastupitelství i v části týkající se obnovy řízení.

(4) Nejvyšší státní zastupitelství provádí přezkumné řízení ve věcech, v nichž bylo činné v posledním stupni, včetně věcí, v nichž nejvyšší státní zástupkyně podala dovolání anebo Nejvyšší státní zastupitelství přezkoumalo pravomocné usnesení státního zastupitelství nižšího stupně o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci.

Čl.3

Kompetenční výluky

(1) Státní zastupitelství nepřezkoumává podněty ve věcech, v nichž byl již proveden přezkum státním zastupitelstvím na základě pověření ministra spravedlnosti (dále jen "ministr").⁷ Takový podnět předloží Ministerstvu spravedlnosti (dále jen "ministerstvo") k dalšímu opatření s obsahem přezkumného spisu a na výsledky předchozího přezkoumání stručně odkáže.

(2) Státní zastupitelství nepřezkoumává podněty v rozsahu, v němž bylo o namítaném porušení zákona rozhodnuto Ústavním soudem. Takový podnět postoupí s návrhem na odložení ministerstvu a připojí stejnopisy listin, z nichž tyto skutečnosti vyplývají.

(3) Zjistí-li státní zastupitelství při přezkoumání podnětu, že jsou ve věci současně dány důvody pro podání stížnosti i pro dovolání, předloží Nejvyššímu státnímu zastupitelství návrh na podání dovolání a ministerstvo o tom vyrozumí. Nepodá-li nejvyšší státní zástupkyně dovolání, může Nejvyšší státní zastupitelství vrátit podnět se spisem zpět příslušnému státnímu zastupitelství k provedení přezkumného řízení.

(4) Zrušila-li nejvyšší státní zástupkyně pravomocné usnesení státního zastupitelství nižšího stupně o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci,

nepřezkoumává státní zastupitelství podněty směřující vůči těmto rozhodnutím ani rozhodnutím na základně nich vydaným. Takový podnět postoupí ministerstvu a připojí stejnopisy příslušných rozhodnutí.

Čl.4

Návrh na odložení podnětu

(1) Návrh na odložení podnětu s předepsanými náležitostmi⁸ učiní příslušné státní zastupitelství ministru v předkládací zprávě, k níž připojí potřebný spisový materiál.⁹ Považuje-li podání stížnosti za neúčelné, odůvodní to v předkládací zprávě.

(2) Přezkumný spis musí obsahovat podrobný skutkový a právní rozbor přezkoumávané věci. Směřuje-li podnět proti pravomocnému usnesení státního zastupitelství nižšího stupně o zastavení trestního stíhání nebo postoupení věci, které již bylo přezkoumáno Nejvyšším státním zastupitelstvím, postačí v přezkumném spise uvést odkaz na tuto skutečnost. V těchto věcech Nejvyšší státní zastupitelství návrh na odložení podnětu ministru spravedlnosti v předkládací zprávě stručně odůvodní.

Čl.5

Nástin stížnosti

(1) Nástin stížnosti obsahuje zejména:

- a) označení rozhodnutí, proti kterému má stížnost směřovat, s uvedením jeho podstatného obsahu a dne nabytí právní moci,
- b) jméno, datum narození, případně úmrtí a bydliště obviněného,
- c) označení výroku rozhodnutí, který má být stížností napaden a v jakém rozsahu,
- d) důvody napadení výroku rozhodnutí, včetně označení zákonných ustanovení, která byla tímto výrokem nebo v předcházejícím řízení porušena,
- e) stručný popis skutkového stavu, má-li pro posouzení věci význam,
- f) rozbor vad, které vedly k porušení zákona; jde-li o porušení zákona ve výroku o trestu, i odůvodnění okolností, za nichž lze stížnost podat,¹⁰
- g) návrh na rozhodnutí Nejvyššího soudu.

(2) Předkládací zpráva pro ministra obsahuje:

- a) jméno státního zástupce, který nástin a zprávu vypracoval,
- b) další poznatky, pokud nevyplývají z předkládaného spisového materiálu nebo z nástinu stížnosti,
- c) zdůvodnění případného judikatorního významu stížnosti,

d) je-li navrhováno podání stížnosti proti rozhodnutí, jehož zrušení se lze domáhat cestou dovolání,¹¹ informaci, zda bylo podáno dovolání,

e) případně návrh na odložení či přerušování výkonu rozhodnutí.¹²

(3) K předkládací zprávě se připojí:

a) nástin stížnosti,

b) podnět ke stížnosti,

c) dostupný spisový materiál, z něhož vycházelo přezkoumávané rozhodnutí a předcházející řízení, včetně příloh, které byly po nabytí právní moci vráceny, pokud nejsou ve spise založeny jejich opisy nebo podstatné výpisy. Hrozí-li nebezpečí z prodlení a nelze-li opatřit ihned trestní spis, lze předložit koncept vyšetřovacího spisu spolu s opisy částí spisového materiálu založených do spisu po podání obžaloby; dozorový spis se připojí, je-li pro posouzení stížnosti ministrem nutné zjistit z něho patrné okolnosti.

Čl. 5a

Přezkoumání věci k podnětu Nejvyššího státního zastupitelství

Obdrží-li státní zastupitelství od Nejvyššího státního zastupitelství podnět k přezkoumání věci, v níž Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona v řízení o přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebo příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu^{12a}), posoudí, zda porušení zákona odůvodňuje podání návrhu ministru spravedlnosti na podání stížnosti pro porušení zákona. O výsledcích přezkoumání informuje Nejvyšší státní zastupitelství.

Čl. 6

Přezkoumání věci z vlastní iniciativy

(1) Přezkoumání věci z vlastní iniciativy provádí státní zastupitelství, které zjistilo porušení zákona napravitelné stížností. Může je provést i vyšší státní zastupitelství. Okresní státní zastupitelství po přezkoumání předloží věc krajskému státnímu zastupitelství, přičemž uvede rozbor vad, které vedly k porušení zákona, označení zákonných ustanovení, která byla porušena, a výroky, jež mají být napadeny stížností, případně odůvodní, proč nelze předložit veškerý spisový materiál.

(2) Neshledá-li státní zastupitelství důvod ke stížnosti, věc odloží. Přezkoumává-li věc krajské státní zastupitelství na návrh okresního státního zastupitelství, vyrozumí jej o výsledku sdělením důvodů odložení nebo zašle stejnopis nástinu stížnosti.

Čl. 7

Součinnost

(1) Příslušné státní zastupitelství si potřebný spisový materiál vyžádá přímo od orgánu činného v trestním řízení, který ve věci rozhodl. O opatření spisového materiálu může též požádat nižší státní zastupitelství. Obsah dozorového spisu jiného státního zastupitelství si vyžádá, je-li to k přezkoumání věci nezbytné.

(2) Bylo-li příslušné státní zastupitelství ministerstvem vyrozuměno o podání stížnosti, bezodkladně předloží obsah přezkumného spisu Nejvyššímu státnímu zastupitelství.

(3) Nejvyšší státní zastupitelství zašle rozhodnutí Nejvyššího soudu po jeho doručení příslušnému státnímu zastupitelství, jemuž vrátí současně obsah spisu, dále státnímu zastupitelství, které podalo návrh na přezkoumání věci, a státnímu zastupitelství, které bude případně ve věci dále činné.

Čl.8

Přechodné ustanovení

Podnět podaný v trestní věci, v níž zákonnost rozhodnutí a řízení mu předcházejícího přezkoumala prokuratura přede dnem účinnosti zákona č. 283/1993 Sb., se pokládá za podnět ve smyslu stávajících předpisů.¹³ Není-li navrhován ministru jiný způsob vyřízení podnětu, nepředkládá se mu celý spisový materiál, ale jen příslušný spis prokuratury, která předchozí podnět vyřídila, se sdělením, že se státní zastupitelství s tímto vyřízením ztotožňuje.

Čl.9

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 1/1998 ze dne 29. ledna 1998, kterým se upravuje postup státních zastupitelství při přezkoumávání trestních věcí na základě podnětů ke stížnostem pro porušení zákona a při přezkoumávání trestních věcí z vlastní iniciativy státního zastupitelství, ve znění pokynů obecné povahy č. 10/2001 a č. 2/2005.

Čl.10

Účinnost

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Nejvyšší státní zástupkyně:

JUDr. Renata Vesecká, v.r.

1) § 466 tr. ř.

Část čtvrtá vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů.

2) § 46 vyhlášky č. 23/1994 Sb.

3) § 466 tr. ř.

4) § 12caž § 12f zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů.

5) § 12g a 12h zákona o státním zastupitelství.

6) § 32 odst. 3 a 4 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů.

7) Čl. IV zákona č. 292/1993 Sb.

8) § 43 odst. 1 vyhlášky č. 23/1994 Sb.

9) § 43 odst. 3 vyhlášky č. 23/1994 Sb.

10) § 266 odst. 2 tr. ř.

11) § 265a odst. 1, 2 tr. ř.

12) § 275 odst. 4 tr. ř.

12a) § 314m trestního řádu.

13) § 31 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 23/1994 Sb.